

SVERIGE! Jag är FINNE!

NR 2 2012

- Från projekt till permanent utvecklingsarbete – sivu 2
- Kartläggning av servicebehovet gav resultat – sivu 4
- Bredare samråd med sverigefinnar – sivu 6
- Statligt stöd används flitigt – sivu 7

Från projekt till permanent utvecklingsarbete

Från stadsledningskontoret i Göteborgs hörs goda nyheter som hör ihop med förverkligandet av förvaltningsområde för finska språket i kommunen. Stadsledningen har konstaterat att arbetet kräver långsiktighet och att det inte kan genomföras på ett eller på två år.

Under hösten kommer man att anställa en tillsvidareanställd planeringsledare i stället för en projektchef, vars uppgifter blir att koordinera detta arbete. Samtidigt flyttas arbetet med utveckling av kommunens organisation så att den motsvarar kraven i minoritetslagen och blir en del av kommunens ordinarie utvecklingsarbete.

Med andra ord: för att förverkliga sverigefinnarnas nya rättigheter kommer arbetet genomföras på samma sätt som arbetet exempelvis för rättigheterna för personer med funktionsnedsättning, för sexuella minoriteter och för kvinnor bedrivs.

En preliminär tidsplan är också klar. Enligt planen kommer den finskspråkiga förskoleverksamheten och äldreomsorgen, för dem som är i behov av den, och rutinerna för främjande av det finska språket och den sverigefinska kulturen att vara verklighet år 2015. Då ska även kontakterna med kommunen fungera på finska.

ÅR 2015 KAN KÄNNAS avlägset, men man bör komma ihåg att cirka 36 000 personer arbetar inom stadens organisation, bortsett från anställda inom kommunala bolag. Att genomföra informationsinsatser om sverigefinnarnas rättigheter och att skapa rutiner som garanterar att de tillämpas låter sig inte göras i en handvändning.

Slutet av det här året används till att anställa en planeringsledare och till själva planeringsarbetet. Nästa år har turen kommit till att förankra arbetet hos stadsledningskontoret, liksom att skapa interna arbetssätt för staden. Även planeringen av utbildning för nyckelpersonerna bland stadens personal och planerna för stadens interna informationsgång upprättas då.

ÅR 2014 ÄR DET AKTUELLT med att "ingjuta" ett perspektiv, som tar hänsyn till sverigefinnarnas rättigheter i stadens organisation. Arbetet ska koordineras och ett system för uppföljning av resultaten ska skapas. Under 2015 borde staden sedan ha fungerande rutiner som säkerställer sverigefinnarnas rättigheter och kultur.

Teija Martinsson, projektledare för förvaltningsområdet för finska språket fram till 30/9 2012, Göteborgs Stadsledningskontor.

FOTO: CARIN ROTHELL

Innehåll Nummer 2 2012

- 3 Informationsspridning bland åskådare på Ullevi
- 4 Kartläggning av servicebehov gav resultat
- 6 Sverigefinnarnas möjligheter att påverka vidgas
- 7 Statligt stöd används flitigt
- 19 Frågan om sverigefinnar var uppe i Almedalen
- 10 Arne Alligator roade skolbarn
- 11 Sverigefinsk kultur på Röhsska
- 12 Kvinnojouren ger hjälp på finska

SVERIGE! Jag är FINNE!

är en informationstidning som ges ut av arbetet för stadens anpassning till finskt förvaltningsområde i Göteborgs Stad till stadens alla sverigefinnar och andra invånare samt för stadens anställda.

Ansvarig utgivare: Teija Martinsson
teija.martinsson@stadshuset.goteborg.se

Chefredaktör: Teija Martinsson
teija.martinsson@stadshuset.goteborg.se

Produktion: Stadsledningskontoret och Göteborgs Stad Grafiska Gruppen

Grafisk form: Göteborgs Stad Grafiska Gruppen

Tryck: Sjuhäradsbygdens tryckeri

Utgivning: Varje kvartal

Omslagsfoto: Eleverna från Sverigefinska skolan i Göteborg, Rosalie Kautto och Jasmin Leino delar ut information om sverigefinnars rättigheter vid Ullevi under Finnkampen i september.

Läraren Maria Kihlman instruerade eleverna Markus Pasanen, Kalle-Oskari Halonen och Benjamin Leino från Sverigefinska skolan, inför utdelande av informationen till landskampspubliken.

TEKSTI TEIJA MARTINSSON KUVAN PETER SVENSON

Informationsspridning bland åskådare vid Ullevi

Göteborgs stad delade ut information om sverigefinnarnas rättigheter på Ullevi stadium under friidrottslandskampen Sverige-Finland den 1–2 september.

Elever från högstadiet på Sverigefinska skolan hjälpte till i arbetet och samlade in pengar till sin klassresa på det här sättet.

Sammanlagt mer än tvåtusen personer fick det första numret av denna informationstidning i sin hand, densamma håller du också i din hand, samt en folder om sverigefinnarnas rättigheter i Göteborg.

– Det var kul, nästan alla tog emot tidningen, berättade skolans flickor glatt på lördagen. Däremot var det regnigt på söndagen och mottagandet var trögare. Ändå arbetade eleverna flitigt ett par timmar under de båda dagarna.

Ett tält som bas

I ett informationstält som sattes upp framför Ullevi stadium var det också flera nyfikna som tittade in för att ställa frågor

om förvaltningsområdet för finska språket, om sverigefinnar och om Finland. Frågeställarna var både sverigefinnar, finnar, finlandssvenskar och svenskar. Framför tältet hängde en stor, tvåspråkig banderoll, som också väckte intresse.

– En svensk man, som var intresserad av finska språket, undrade varför bokstaven n finns i det finska namnet för sverigefinne (ruotsinsuomalainen) mellan orden ”sverige” och ”finne”. Han var överlycklig när han fick lösningen till gåtan då jag berättade, att det handlar om en ändelse för att markera ägandeformen, berättar projektledare Teija Martinsson.

Tolv elever till hjälp

Informationsspridningen vid Ullevi fick mycket beröm av sverigefinnarna, både för att den var synlig och för sättet att informera på. Eleverna som deltog i detta var Jasmin, Rosalie, Benjamin, Markus, Kitty, Kalle-Oskari, Tommi, Linnea, Paulina, Iina, Elisa och Katja. Elevernas lärare Maria Kihlman deltog också under den första dagen.

Biståndshandläggning på finska

I stadsdelen Norra Hisingen arbetar en finstalande biståndshandläggare som heter Marja-Liisa Parviainen.

En biståndshandläggare hjälper till och ger råd i olika biståndsärenden, till exempel med att fylla i ansökningar eller när du söker äldreomsorgstjänster hos kommunen. Sådana tjänster kan exempelvis vara hemtjänst, olika tekniska hjälpmedel eller att söka plats på äldreboende.

När ansökan är ifylld utreder kommunen dina servicebehov och biståndshandläggaren beslutar om du ska beviljas den aktuella tjänsten. Naturligtvis kan beslutet överklagas.

Biståndshandläggare Marja-Liisa Parviainen är tillgänglig på vardagar klockan 8.30–10, på telefonnummer 031-366 97 75.

Finskt äldreboende i Angered

För närvarande finns det en kommunal avdelning på äldreboendena att erbjuda för finskspråkiga äldre i Göteborg.

Avdelningen som heter Rauhala, är en del av Lövgårdets äldreboende i stadsdelen Angered. Där finns ett hem för tolv äldreboende. Där kan man prata både svenska och finska med personalen.

I boendet finns det utöver en egen lägenhet för hyresgästerna också gemensamma utrymmen som exempelvis matsal, sällskapsrum och balkong. Där kan man titta på finskspråkiga program på TV och läsa tidningar på finska. Det anordnas också finskspråkiga aktiviteter på avdelningen, bland annat av Svenska kyrkan.

Om du vill flytta in på Rauhala bör du fylla i en ansökan hos biståndshandläggaren i din stadsdel. Kontaktuppgifterna till din biståndshandläggare eller annan information kan du få genom att fråga i vår finskspråkiga service-telefon, 031-365 18 00 på tisdagar klockan 13.00–16.00.

Lövgårdets äldreboende planerar också för en finskspråkig demensavdelning, men tidsplanen för genomförande av den är ännu inte klar.

Anhörigcenter ger service på finska

Göteborgs kommun erbjuder olika typer av stöd för dem som tar hand om eller hjälper sina anhöriga, en god vän eller en närstående person eller för de så kallade anhörigvårdarna.

Stöd kan lämnas exempelvis i form av rådgivning, ekonomiskt bidrag, utbildning eller i form av trygghetslarm. En anhörigvårdare har också möjligheter att få egen tid medan kommunen ordnar avlastning i hemmet.

I stadsdelen Centrum finns Anhörigcenter där en finskspråkig samordnare Mirja Välipakka arbetar. Ytterligare frågor om dessa stödformer för anhörigvårdarna kan ställas till henne under vardagar klockan 8–12. Telefonnumret är 031-365 76 80 eller under övriga tider på anhörigcentrets nummer 031-365 76 91.

Anhörigcentret finns på Karl Gustavsgatan 63 i stadsdelen Centrum.

Den sverigefinska delegationen i Göteborg under samrådsmötet i stadshuset i augusti. Från vänster Majja Edler, Kauko Railovaara, ordförande Tarmo Ahonen, Usko Rudanko, Arvo Kiviniemi och Reino Pitkänen.

FOTO: TEIJA MARTINSSON

Bredare samråd med sverigefinnar

Göteborgs stad utvidgar och fördjupar sitt samråd med sverigefinnar.

Ett förslag på hur samråd även med stadens övriga sverigefinnar än med den Sverigefinska delegationen kan komma igång, ska läggas fram för Göteborgs stadsstyrelse. Hittills har delegationen representerat sverigefinnarna i samrådsförfarandet, som kommunstyrelsen har tillämpat för representanter för samtliga nationella minoriteter sedan år 2004.

När Göteborgs stad anslöt sig till Förvaltningsområdet för finska språket, förutsatte kommunstyrelsen att sverigefinnarna ska tas med i ett bredare samrådsförfarande för att fördjupa samrådet.

I det förslag som nu håller på att tas fram för utvidgat samråd föreslås att stadsledningskontoret bildar flera referensgrupper med sverigefinnar, som får möjligheter att påverka frågor rörande sverigefinnar.

Viktiga frågor

I referensgrupperna ska man förhandla bland annat om hur förskoleundervisningen på finska och modersmålsundervisningen ska ordnas, hur finska språket ska främjas, hur äldreomsorgen för finskspråkiga ska ordnas, hur sverigefinska kulturen ska främjas, hur statsbidraget ska användas, om de sverigefinska föreningarnas verksamhetsförutsättningar, samt hur informationsförmedlingen och kontakterna med kommunen ska ske på finska. Enligt förslaget kan det ordnas egna referensgrupper för samråd med unga finskspråkiga romer och sverigefinska ungdomar.

En referensgrupp är ett organ där syftet är att behov av finskspråkiga tjänster ska utredas mer i detalj med hjälp av samråd. Deltagande i en referensgrupp är frivilligt.

Lagen förpliktar

I referensgruppen testas också olika idéer och problemlösningssmodeller,

samt redan genomförda åtgärder. Referensgruppens arbete är viktigt och har en nyckelposition, eftersom det är möjligt att genom den påverka hur kommunen anpassar sig till det finskspråkiga förvaltningsområdet i praktiken. I slutändan ligger beslutanderätten i frågorna hos kommunen ändå.

Enligt minoritetslagen bör kommunen ge sverigefinnarna möjlighet att påverka de frågor som berör sverigefinnar.

Vem som helst har möjlighet att anmäla sitt intresse för deltagande i referensgrupper på kommunens webbsida www.goteborg.se/suomeksi

Delegationsmedlemmarna

Det minoritetspolitiska samrådet utövas av Sverigefinska delegationen, där det ingår representanter från Sverigefinska Riksförbundets Göteborgs och Bohusläns distrikt (Tuula Jäkärä), Kvinnoforum (Anneli Ylijärvi) och pensionärsförening (Usko Rudanko), samt från Göteborgs Finska Pingstförsamling (Reino Pitkänen), från Svenska kyrkans Församlingsarbete i Göteborg (Maija Edler), Sverigefinska skolan i Göteborg (Tarmo Ahonen) och en representant för finska föreningar i Göteborg (Kauko Railovaara). Enligt förslaget kommer det minoritetspolitiska samrådet att fortsätta, nu oftare än tidigare.

Statligt stöd används flitigt

Fram till slutet av juni hade Göteborgs stad använt mer än hälften av det ekonomiska stödet som har beviljats för merkostnader, som hör ihop med anslutningen till förvaltningsområdet för finska språket.

Förra året blev det 1 388 000 kronor över. I år fick staden statligt stöd med 2 640 000 kronor. I år har det alltså funnits sammanlagt 4 027 000 kronor att utnyttja. Fram till slutet av juni hade 2 657 000 kronor av den totala summan använts. Största delen av medlen har använts till att främja den sverigefinska kulturen.

Firandet av den sverigefinska dagen med sina toppartister mitt inne i staden och i mindre skala på Lövgårdets dagcentral i Angered, samt författarbesöket med Maarit Turtiainen på stadsbiblioteket har kostat sammanlagt cirka 1 220 000 kronor att arrangera.

Informationsinsatserna är den näst största utgiftsposten med cirka 830 000 kronor. Ett informationskoncept och vår logo som köptes av Solbergs kommunikationsbyrå har finansierats med dessa medel, liksom annonser i tidningar. Informationsträffar för sverigefinnarna och deltagande i en sverigefinsk företagsmässa har bekostats av samma medel.

Informationsinsatser kostar

Utgifterna för informationsinsatser har också vuxit i och med framställning och tryckning av en tvåspråkig folder, som berättar om sverigefinnarnas rättigheter och om stadens finskspråkiga service. Även framtagning och postning av denna tvåspråkiga informationstidning, som du håller i handen, har kostat.

Under det första halvåret har de samlade personalkostnaderna uppgått till cirka 324 000 kronor. I summan ingår projektledarens lön inklusive sociala avgifter, samt kostnaderna för telefon, utbildning och resor samt lönekostnader för den medarbetare som står för den finskspråkiga telefon tjänsten.

Kostnaden för införskaffande av utbildningsmaterial är 134 700 kronor. Summan omfattar material till utställningen Arvet. 65 000 kronor användes för kartläggning av behovet av finskspråkig service, det mesta i form av annonser i tidningarna där det berättades om kartläggningen.

Använd eller betala tillbaka

Översättningskostnaderna för olika texter från svenska till finska och tvärtom kostade under första halvåret cirka 22 500 kronor. Kostnaderna för samråd med sverigefinnar uppgick till 630 kronor.

Enligt en förordning som ändrades av regeringen i år kan det statliga stödet för en kommun inom ett förvaltningsområde komma att minskas i fortsättningen, om inte kommunen använder de medel som den har fått under det aktuella året. Stadsledningskontoret har i samråd med den Sverigefinska delegationen i Göteborg upprättat ett budgetförslag för hur de kvarvarande 1 370 000 kronor skulle kunna användas. Budgetförslaget innehåller medel bland annat för informationsinsatser, översättningar, samråd, personalkostnader, insatser för att främja den sverigefinska kulturen och för att revitalisera det finska språket, synliggöra den sverigefinska minoriteten och för att kartlägga och skaffa material till sverigefinsk förskoleverksamhet.

Det lilla stadsbiblioteket Global hoppar in

■ Under tiden som stadsbiblioteket renoveras är det en god idé att gå till det lilla stadsbiblioteket Global, där man hittar nyare böcker på finska. Där kan man också läsa tidningar och tidskrifter samt använda bibliotekets datorer.

Global hittar du i stadsmuseets lokaler, adressen är Norra Hamngatan 12. Där träffas också en finskspråkig läsecirkel en gång i månaden på söndagar klockan 14.00. De kommande sammankomsterna ordnas 14/10, 18/11 och 9/12. Alla är välkomna att vara med!

Program för äldre i Lundby

■ Den nationella äldreveckan firas med en temadag om Finland torsdagen den 25/10 i stadsdelen Lundby.

Dagen börjar klockan 11.00–12.00 med ett föredrag från Ingermanland som hålls av Inkeri Petersson. I föredraget går hon igenom Finlands och Sveriges gemensamma historia ur en ingermanländsk synpunkt. Tiden 12.00–13.30 har reserverats för umgänge med laxsoppa och bröd, som säljs till självkostnadspris.

Intresserade har också möjlighet att prova på att dansa letkajenka i takt till bakgrundsmusik. Klockan 13.30–14.15 följer en tangokonsert på finska och svenska tolkad av skådespelaren/ sångaren Timo Nieminen. Nieminen sjunger de mest älskade finska tangostycken till ackompanjemang av Sverker Stenbäck på dragspel och Hasse Westling på kontrabas.

Arrangemangen genomförs i aulan på Granngården huset, adress Wieselgrensgatan 11.

Välkommen!

Tango och kantele under kulturnatten

■ Kulturnatten i Göteborg arrangeras fredagen den 12 oktober. Under kulturnatten kan man njuta av kan- telemusik och tango i lilla stadsbiblioteket Global. Musikläraren Tuuli Ekenberg spelar kantele från och med klockan 18.15. Efter föreställningen kan också publiken få prova på att spela kantele. Klockan 20.00 fortsätter kvällen med att danssällskapet Saanko Luvan Seuratanssijat uppträder med finsk tango.

Välkommen ut i Kulturnatten!

Läsecirkel på Hisingens bibliotek

■ Den finska läsecirkeln fortsätter i höst på Hisingens bibliotek. Nästa träff är tisdagen den 9/10 klockan 10.00–12.00. Under terminen genomförs ungefär fyra träffar.

Deltagarna tillsammans väljer en bok som man diskuterar under nästa träff.

Den bok som har valts till nästa gång är Maria Björcks bok "Posliini". Det kan också vara bra att bekanta sig med bokcirkelns blogg: **hi-lukupiiri.blogspot.com**.

Mer information lämnas av Eleonor Sihvonen eller Emma Makkonen, på telefon 031-366 71 00.

Hemsidor på finska under utveckling

Göteborgs stad förnyade sina hemsidor i september och meningen är att också hemsidorna på finska ska börja utvecklas så att de blir mer informativa, mer omfattande och tydligare.

Eftersom det har varit känt att hemsidorna ska göras om, har staden ännu så länge inte satsat på de finskspråkiga sidorna i någon större omfattning. Nu lovas alltså förbättringar.

De ljudfiler som har funnits på de finskspråkiga sidorna har tagits bort, eftersom de har varit mycket kritiserade. Ljudfilerna hade lästs in av en svensktalande person, och på grund av det dåliga uttalet var informationen nästan obegriplig. Nya ljudfiler på bättre finska utlovas.

Avsikten är också att skapa ett diskussionsforum på hemsidan. Där får de finskspråkiga sverigefinnarna, som inte deltar i samrådsförandet, möjligheter att föra fram sina synpunkter.

Kommunens hemsidor hittar du på: **www.goteborg.se/suomeksi**.

Sverigefinnars rättigheter i Göteborg

Göteborgs stad har ingått i förvaltningsområdet för finska språket sedan den 1 februari 2011.

Detta betyder att kommunen vill värna om det finska språket och den finska kulturen och att kommunens invånare med finsk bakgrund har vissa rättigheter, som bygger på lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Dessa är de nya rättigheterna:

Förskola

Om ett barns vårdnadshavare begär, bör kommunen erbjuda förskoleverksamhet på finska, antingen helt eller delvis.

Äldreomsorg

På begäran bör kommunen ordna äldreomsorgstjänster och den vård som behövs, antingen helt eller delvis på finska.

Kultur och språk

Kommunen bör främja sverigefinnarnas möjligheter att bevara och utveckla sin kultur. Utvecklingen av barnens kulturella identitet och användningen av finska språket ska särskilt främjas.

Kontakter med kommunala myndigheter

Göteborgs invånare har rätt att använda finska språket i sina kontakter med kommunen både muntligt och skriftligt. Rättigheterna omfattar rätten att få de kommunala myndigheternas beslut översätta till finska språket. Avseende muntliga kontakter har kommunen rätt att besluta när och var kommuninvånarna ska få service på finska.

Samråd

Kommunen bör erbjuda den finskspråkiga minoriteten möjlighet att påverka de frågor som berör dem och informera dem om de rättigheter som minoritetslagen medför. Mer information: **www.goteborg.se/suomeksi**

I paneldebatten om nationella minoriteternas situation i Sverige deltog Birgitta Rantasalo från Tornedalen (till vänster), Josefina Sker (same), Maria Leissner (debattledare), Domina Kaj (finsk rom), Andreas Jonasson (sverigeфинне, göteborgare från början), samt Victor Reichmann (jude).

FOTO: TEIJA MARTINSSON

Sverigeфиннар trädde fram i Almedalen

Göteborgs stad deltog med en informationskampanj tillsammans med ett annat förvaltningsområde för finska språket, Södertälje, i politikerveckan i Almedalen den 2–3 juli.

Ungefär 700 besökare i Visby fick Göteborgs stads tvåspråkiga folder om sverigeфинnarnas rättigheter och en tvåspråkig informationstidning i sin hand.

– Kommunerna bör aktivt sprida ut information om minoritetsfrågor. Genom det blir frågan uppmärksammat och det skapas intresse också bland den stora allmänheten, vilket är avgörande för att kunna bevara minoritetsspråken och kulturen på längre sikt. Så motiverade projektledare Teija Martinsson kampanjen som också hade Sverigeфинnska delegationens stöd bakom sig.

Finsk tango

Den två dagar långa informationskampanjen ordnades i samband med ett kulturarrangemang och ett seminarium om nationella minoriteter, och den genomfördes med statsbidraget som Göteborgs förvaltningsområde har beviljats av regeringen. Aktiviteterna i sin tur arrangerades av Sverigeфинnska Ungdomsförbundet, Sverigeфинnska

delegationen, Svenska Tornedalingars Riksförbund, Samiskt Språkcentrum och representanter för romerna.

Måndagens kulturarrangemang, där All-stars-orkester – en sammansättning av musiker från de nationella minoriteterna – och Darya & Kuutamoorkester spelade på två av Visbys torg samlade många åhörare. Samtidigt vaknade också intresset för informationsmaterialet. Bland annat fick Per Schlingmann, som är huvudstrategen i Nya moderaterna, en informationstidning och en folder i sin hand.

Ett seminarium om flerspråkighet

Även seminariet "Flerspråkighet som norm – enspråkighet som undantag" som anordnades på tisdagen var framgångsrikt. Fler stolar för de intresserade fick bäras in på seminarieplatsen på Joda Bar & Kök-restaurantens bakgård.

Efter minoriteternas egen paneldebatt hade turen kommit till en paneldebatt om de nationella minoriteternas framtid. I debatten deltog riksdags-

Anneli Clevenrot, koordinator för förvaltningsområdet för finska språket i Södertälje stad (till höger) och Teija Martinsson, projektledare för förvaltningsområde för finska språket i Göteborgs stad, i full fart med arbete.

FOTO: PERTTI KOISTINEN

mannen Helene Petersson (s), utbildningsdepartementets sakkunnige Erik Scheller (fp), chefen för Samiskt språkcentrum Inga Maria Steinfjell och mediapedagogen Domino Kaj från Utbildningsradion.

Tomas Nyberg och Macke Granberg samt Arne Alligator fick eleverna på Sverigefinska skolan att bli överförtjusta.

FOTO: PETER SVENSSON

Arne Alligator roade skolelever

En av Finlands mest populära popmusikgrupper för barn uppträdde på Sverigefinska skolan den 24–25 maj.

Sångaren Tomas Nyberg och gitarristen Macke Granberg i gruppen Arne Alligator & Djungeltrumman samlade stora ovationer med sina föreställningar också i Göteborg. Föreställningarna var fyllda av humor och av hög kvalitet och innehöll många musikstilar. Gruppen med finlandssvensk sammansättning sjöng både på finska och på svenska i skolans stora auditorium, och inte ens dansen glömdes bort.

Föreställningen avslutades med alligatorkramar som fick barnen att jubla stort.

Den första föreställningen fick också njutas av elever från

andra håll i Sverige, som var där för att delta i friidrottstävlingar mellan de sverigefinska skolorna.

Språk och kultur

Dagen därpå var det dags för de mindre eleverna att få njuta av den rytmiska musiken och djungelstämningen. Särskilt var det Rumpa humpa som duon framförde, som lockade fram jätteapplåder.

Arne Alligator & Djungeltrumman har spelat in musik för barn både på svenska och på finska.

De föreställningar som nu sågs i Göteborg finansierades med anslag, som Göteborgs stad får från regeringen bland annat för främjande av det finska språket och den finska kulturen.

Finskspråkig förskola behövs

I Göteborg finns tre barn i förskoleåldern, vars föräldrar vill placera dem i en finskspråkig förskola.

Ur en enkät som har skickats till stadsdelarna framgick att det i Norra Hisingen finns två barn, som vill ha förskoleundervisning delvis på finska. Ett av dessa barn vill ha undervisning från och med mars. Föräldrarna till ett barn, som finns i stadsdelen Majorna-Linné, vill ha helt finskspråkig förskoleundervisning från och med mitten av januari.

Inom den fastställda tidsfristen kom det in svar på enkäten endast från sju av tio stadsdelar, vilket innebär att

intresset kan vara ännu större. Å andra sidan hittades det inom de stadsdelarna, som hade svarat på enkäten, totalt 29 barn i förskoleåldern vars modersmål hade angetts vara finska.

I siffran ingår inte de barn som går i den sverigefinska friskolans förskola, eller barnen i förskolan Mörrimöykky.

Sätt ett kryss i ansökningsblanketten

Sedan början av sommaren har det varit möjligt för föräldrarna att sätta ett kryss i ansökningsblankettens alternativ "Jag vill att mitt barn ska få förskoleundervisning delvis eller helt på finska". Någon systematisk kart-

läggning av behovet av finskspråkig förskola har inte gjorts i övrigt. Även informationsförmedlingen om rätten till finskspråkig förskoleundervisning är fortfarande bristfällig och av mycket blandad kvalitet.

Enligt undersökningarna kan barnen bli tvåspråkiga vuxna. Barnen kan till och med utvecklas och bli intelligentare, om de lär sig flera språk. De får också en möjlighet att kommunicera med sina finstalande släktingar och en stark och trygg identitet tack vare det. Tvåspråkiga vuxna har också bättre möjligheter att få arbete.

Mer information:
www.goteborg.se/suomeksi.

Även Sirpa Kyllönen, ordförande i Sverigefinska Riksförbundets Göteborgs och Bohusläns distrikt, hade tid att tillsammans med sin man se seniordansarnas föreställning.

FOTO: PETER SVENSON

Sverigefinsk kultur på Röhsska

Under det årligen återkommande kulturarrangemanget Kulturkalas i Göteborg fick man i år njuta av ett sverigefinskt kulturprogram också.

Under denna augustivecka uppträdde sverigefinska seniordansare, Da Capo-kören, Saanko Luvan Seuratanssijat och sång- och dansgrupper från Sverigefinska Riksförbundets Göteborgs och Bohusläns distrikt på Röhsska museum. Uppträdandena samlade en ganska stor publik.

Under Kulturkalasveckan på museet kunde man också se uppträdanden med andra nationella minoriteter i Göteborg.

Utöver detta fanns det försäljning av ett speciellt minoritetsbröd på museet under hela arrangemanget.

Med kommunala medel

Det sverigefinska kulturprogrammet på Kulturkalaset var en del av utbudet med kulturprogram, som minoritetsgruppernas egna representanter ordnade med hjälp av anslag som beviljats av kulturförvaltningen i Göteborgs stad. Minoriteterna har redan tidigare anmält sitt intresse för att medverka i arrangemanget, men i år var det första gången som staden erbjöd sig att koordinera möjligheterna till sådana gemensamma uppträdanden.

Sverigefinnarna kan söka kulturstöd

Saknar du medel för att kunna genomföra kulturprojekt bland sverigefinnar? Stöd för detta ändamål kan sökas hos kulturförvaltningen i Göteborgs stad. Bidraget heter Stöd för interkulturella projekt, eller Stöd för kulturöverskridande projekt.

Som namnen antyder beviljas stöd för projekt, vars syfte är att stärka dialogen mellan olika kulturer. För att finansiering ska kunna beviljas för ett projekt, måste det vara öppet för alla göteborgare – även för svenskar – för att interaktion ska ske mellan olika kulturer. I och med detta kan man söka medel exempelvis för projekt som de finska organisationerna själva bedriver, eller för händelser som de arrangerar.

Däremot kan projekt, som är till för att stärka sverigefinsk kultur och göra den känd för svenskarna, finansieras endast om man söker medel för projekten i förväg.

Ansökningar i oktober

De nationella minoriteterna, däribland sverigefinnarna, har förtur vid beviljande av stöd och en viss del av stödbeloppet har reserverats för dem. Projektbidragen delas ut vid sex tillfällen per år. Stöd som avser slutet av detta år ska sökas före den 24 oktober.

Ansökan görs på speciella ansökningsblanketter, som antingen postas eller lämnas in hos kulturförvaltningen på följande adress:

**Göteborgs stads kulturförvaltning, Kulturstöd
Norra Hamngatan 8, plan 2
411 14 Göteborg**

Ansökan kan inte lämnas in via e-post. Ytterligare information om stödet samt ansökningsblanketter hittar du på kommunens hemsidor www.goteborg.se/kulturstod.

Ytterligare frågor kan ställas per e-post till kulturstod@kultur.goteborg.se.

Börja studera finska!

■ På Sverigefinska skolan i Hisingen har det startats en nybörjar- och fortsättningskurs i finska. Kursen ordnas på lördagar på Blackevägen 1. Nybörjarkursen genomförs klockan 10.00–12.00 och fortsättningskursen klockan 12.20–14.20.

Ytterligare information kan du få av Marketta, telefon 031-331 38 93 eller 073-953 98 21.

Ansvariga arrangörer är föreningen Club 2000 och Sverigefinska skolan i Göteborg.

Välkommen!

Finsk tango i Lundby

■ Den populära sverigefinska tangoorkestern Darya & Kuutamo kommer att uppträda i Göteborg den 1/12. Orkestern ger en konsert på Sverigefinska skolan i Lundby i samband med en julmarknad som arrangeras där.

Konserten ges i matsalen som rymmer 300 personer. Det finns också möjligheter till dans i lokalen. Konserten arrangeras av föreningen Folkets Bio i Göteborg.

I samband med detta arrangemang finns det också planer på en paneldebatt, som genomförs om intresse finns. Temat ska intressera flera generationer av sverigefinnar. Om du har förslag på ett tema för paneldebatten och vilka som ska delta i den, kontakta Liselotte Karlsson k.liselotte@gmail.com.

Finskspråkig hjälp på skyddshemmet för kvinnor

I Göteborg finns oss veterligen det enda finskspråkiga skyddshemmet i södra Sverige med uppgiften att hjälpa kvinnor, som har utsatts för fysisk eller mental misshandel.

Skyddshemmet Piilopirtti erbjuder både personlig rådgivning och rådgivning per telefon, stödsamtal samt boende för kvinnor och deras barn. Personalen på skyddshemmet hjälper också till vid besök hos myndigheter, exempelvis hos polis, läkare och advokat, samt vid en eventuell rättegång.

Skyddshemmet drivs av en sverigefinsk förening, som bildades på Finska Folkhögskolan 1989.

– Verksamheten började i form av jourtelefon. Numera kan vi också erbjuda skyddat boende för fem kvinnor och deras barn, berättar ordförande Anneli Ylijärvi i föreningen Finska Kvinnojouren Piilopirtti.

Med ideella krafter

Man söker sig till Skyddshemmet genom stadens socialjour eller kriscentrum för kvinnor. Kvinnans hemkommun står för finansieringen av boendet.

Skyddshemmet har en jourtelefon, numret dit är 031-330 25 56. Där hjälper man till på vardagar klockan 8.00–16.00, men det finns telefonjour på detta nummer under övrig tid också. Jouren sköts av föreningens medlemmar på ideell basis.

– Till oss kan man ringa anonymt. Dessutom har vi tystnadsplikt, berättar ordföranden Ylijärvi.

Det finns två heltidsanställda och en

Anneli Ylijärvi är ordförande i föreningen Finska kvinnojouren Piilopirtti.

FOTO: TEIJA MARTINSSON

halvtidsanställd medarbetare i skyddshemmet. Samtliga kan både finska och svenska. Varje inneboende har ett eget sovrum, men de övriga utrymmena är gemensamma. Piilopirtti erbjuder torkproviant, men i övrigt bor man på ett helt normalt sätt i skyddshemmet som i en egen lägenhet, bortsett från att adressen är hemlig.

Få finska kvinnor

Utöver stödsamtalen besöks Skyddshemmet också av en psykolog.

Enligt Anneli Ylijärvi hade skyddshemmet finskspråkiga kvinnor senast i fjol.

– Många äldre finska kvinnor har en djuprotad inställning som gör att de inte söker hjälp. Vi har säkerligen uppföstrats till att man ska klara sig själv, vilket är skälet till att de finska kvinnorna alltmer sällan söker hjälp hos skyddshemmet, tror Ylijärvi.

Det ideella arbetet med jourtelefon känns mycket givande för föreningens medlemmar. De vill hjälpa till och får ofta positiv respons från kunderna.

– Några blir till livslånga vänner, säger Ylijärvi glatt.

Finska filmer i Bergsjön

Under hösten visas fem nya finska filmer på biografen Folkets Biosfär vid Rymdtorget.

Tisdagen den 25/9 klockan 18.30 visas *Hiljaisuus* (Tystnaden) som är en dramafilm med manuskript av Esko Salervo. Filmens handling är förlagd till fortsättningskrigets sista vår. Den har beskrivits som en speciell krigsfilm. Filmen, som blev färdig 2011, har regisserats av Sakari Kirjavainen. I huvudrollerna ses bland annat Joonas Saartamo, Lauri Tilkkanen och Terhi Suorlahti.

Tisdagen den 30/10 visas till och med två filmer. Klockan 13.30 visas den finlandssvenska barnfilmen *Iris*, som är regisserad av Ulrika Bengts. Filmen berättar om Iris, som bor i Stockholm med sin konstnärsmamma. Mamman ska åka iväg till Paris för att ha en konstutställning och har lovat att ta Iris med sig. Men på avresedagen får Iris reda på att hon i stället måste åka till sin morbror på Åland. Iris liv får en helt ny vändning.

Samma dag klockan 18.30 visas *Tähtitaivas talon yllä* (Stjärnhimmel över gården) som är en film med manuskript och regi av Saara Cantell. Den berättar om ödet för tre kvinnor i en och samma släkt, men under olika decennier. Filmen är en berättelse om hur döttrarnas liv påverkas av deras mödrars val och förtegnahemligheter. Denna film blev färdig 2011 och i huvudrollerna ses Irina Björklund, Meri Nenonen och Elin Petersdottir.

Något för ungdomar också

På tisdagen den 20/11 klockan 18.30 har turen kommit till en film för den unga generationen. Filmen *Kovasikajuttu* i regi av Jukka Kärkkäinen är en dokumentärfilm som blev färdig i år. Filmen följer bandet Pertti Kurikan Nimipäivät, som är Finlands sista punkband, och dess öden.

Tisdagen den 4/12 klockan 18.30 står filmen *Rouva presidentti* (Madam president) i tur. Filmen är en dokumentär där människan, tiden och förändringarna berättas genom en stark kvinna, president Halonen. Filmen är en dokumentär i regi av Aleksis Bardy och är inspelad i slutet av Tarja Halonens presidentperiod under åren 2010–2012. Filmen hade premiär i mars 2011 i Finland.

Filmföreställningarna arrangeras av Göteborgsföretaget Folkets Bio i samarbete med Finlands Institut. De svenska biograferna kommer inte att visa filmerna i övrigt. Detta gäller dock inte barn- och ungdomsfilmerna.

Filmerna är antingen finskspråkiga med svensk textning, eller svenskspråkiga (på finlandssvenska) med finsk textning. Biosalongen rymmer 30 sittplatser men vid behov kan ytterligare platser ordnas med hjälp av tio lösa stolar. Därför är det bäst att boka platser i god tid per e-post till lotta@hagabion.se.

President Tarja Halonen spelar huvudrollen i dokumentären *Fru president*.

BILD: FINNKINO

Konstkurser på finska

■ På Mångkulturella Finska Folkhögskolan i Gårdsten pågår två kurser på finska – en målarkurs och en keramikurs. Utöver själva målandet diskuterar målarkursen också konst och målningsteknik. Kursen ordnas på onsdagar klockan 18.00–20.30. Kursledaren heter Eija Korhonen, som kan lämna ytterligare information per telefon 070-871 81 71.

Keramikursen ordnas på onsdagsmorgnar från klockan 9.00 och kursledaren är Ritva Liukkonen. Mångkulturella Finska Folkhögskolan finns på Salviagatan 52.

Lördagsklubb för barn

■ Lördagsklubben, som erbjuder rolig barnverksamhet på finska, har startat på Sverigefinska skolan. Klubben träffas, som framgår av namnet, på lördagar klockan 11.00–13.00. Skolans adress är Blackevägen 1 och ingång sker från skolgårdens sida.

Mer information lämnas av och anmälningar görs till Liisa Kirjavainen Hyväri per telefon 070-952 10 75, eller per e-post till liisa.k.hyvari@telia.com. Välkommen!

Vill du berätta om aktiviteterna i din förening på denna spalt? Skicka uppgifterna per e-post till suomeksi@stadshuset.goteborg.se. Rubricera ditt meddelande med Yhdistykset toimivat. Uppgifterna publiceras i mån av tillgängligt utrymme.

Följ med på danskurs nu!

■ Saanko Luvan Seuratanssit-danssällskapets höstsåsong har kommit igång och det lovas flera olika nybörjar-, fortsättnings- och temakurser under hösten.

En fortsättningskurs i samba och masurka börjar den 6/10 klockan 14.00. En nybörjar- och fortsättningskurs i bolero (dansgolvsrum-ba) står i tur måndagen den 8/10 klockan 18.00. En nybörjarkurs i Fusku (fusk-jive) börjar på torsdagen den 1/11 klockan 18.30 och en fortsättningskurs för seniordanser av typen Round-dans börjar fredagen den 2/11 klockan 11.00. Du kan bekanta dig med Swingens hemligheter i en nybörjar-/fortsättningskurs i jive, som börjar den 5/11 klockan 18.00.

På fredagar klockan 11.00–13.30 arrangeras en kurs med mer krävande seniordanser för de mest avancerade seniordansarna under perioden 14/9–30/11. En egen danspartner är att föredra, men även kvinnliga par går bra.

Kursplatsen är Forum vid Radiatorget i stadsdelen Västra Frölunda. Mer information bland annat om temakurserna hittar du på www.saankoluvan.se eller genom att ringa till Tuulikki per telefon 070-465 68 94.

Välkomna alla nya och tidigare kursdeltagare!

Sverigefinska kulturaktörer efterlyses

Är du en sverigefinsk skådespelare, musiker, författare, recitator, sångare, konstnär eller arbetar du i övrigt inom kultursektorn?

Stadsledningskontoret håller på att samla in kontaktuppgifter om sverigefinska personer som arbetar inom kultursektorn i Göteborg för att staden ska kunna ha bättre möjligheter att beställa och erbjuda sverigefinska kulturföreställningar. Minoritetslagen ålägger kommunen att främja och utveckla den sverigefinska kulturen och det sverigefinska språket.

Vi efterlyser exempelvis teatergrupper, körer, musiker, musikgrupper, band, sångare, författare, recitörer o.s.v., som antingen uppträder på finska eller både på finska och svenska, eller i övrigt förmedlar den sverigefinska kulturen mot betalning.

Om du eller din grupp är intresserad av att komma och uppträda vid kommunens olika arrangemang, skriv en kort presentation om dig/din grupp samt lämna kontaktuppgifter (telefon och e-postadress) till den person som kan ta emot bokningar och skicka dessa per e-post till suomeksi@stadshuset.goteborg.se.

I presentationstexten bör gruppens sammansättning/namnet på artisten/namnen på artisterna ingå, branschmeriterna fram till idag, en beskrivning av vilket slags och hur långa framträdanden det är möjligt att köpa, vad programmet består av, vilka utrymmen och vilken teknik som krävs, samt arvode för uppträdandet.

Uppgifterna förmedlas till stadens kulturförvaltning samt till stadsdelarna.

En utställning om sverigefinnar finns att låna

Föreningar, organisationer, förvaltningar och stadsdelar har möjlighet att låna en vandringsutställning om andra och tredje generationens sverigefinnar, Arvet, helt gratis.

Utställningen bygger på intervjuer med kända göteborgare, bland annat med kommunstyrelsens ordförande Anneli Hulthén, författaren Eija Hetekivi-Olsson och Isac Valtonen som är dubbel svensk mästare i gokarting för juniorer. Namnet på utställningen syftar till arvet mellan generationerna, vilket utställningens svenskspråkiga namn också betyder. Men det avser också de ärr som uppstod hos sverigefinnarna genom det svenska samhällets försök till försvenskning. Utställningen består av sju roll-ups, alltså av affischer som är tillverkade av starkt tyg stående på sina egna ställningar. Det krävs ett utrymme på cirka tio kvadratmeter med en höjd på två meter. Det har också tagits fram en presentationskatalog, visningsexemplar av den får läggas fram tillsammans med roll-ups i utställningsutrymmet.

Beställ utställningen via e-post antingen på finska eller på svenska till suomeksi@stadshuset.goteborg.se. Rubricera ditt mejl med "Vandringsutställning". Du kan också ringa till förvaltningens administratör Natasja Persson, 031-36 80 531. (Natasja talar inte finska.)

Utställningen kommer att visas under oktober på Hisingens bibliotek i Lundby och den 12–13 november på mässcentralen där Mänskliga Rättighetsdagarna genomförs.

Hälsningar till staden!

HAR DU SYNPKTER som rör frågor om sverigefinnar och som du gärna vill berätta för att ge Göteborgs Stad möjligheter att påverka? Nu kan du skicka in dina synpunkter som publiceras på insändarsidorna i denna informationstidning.

Skriv en kort och kärnfull text med högst 1 000 tecken och skicka den per e-post till adressen suomeksi@stadshuset.goteborg.se. Ange Insändare som ämne till din text. Du kan också skicka in din text per brev till adressen:

Stadsledningskontoret

Insändare/finskt förvaltningsområdet

404 82 Göteborg

Det inskickade materialet returneras inte. Tidningsredaktionen förbehåller sig rätten att välja ut de texter som publiceras, samt att bearbeta språket i texten vid behov.

Lämna förslag på namn för denna tidning!

TYCKER DU ATT DENNA tidning borde ha ett annat namn än bara förvaltningsområdets logo, som du hittar på första sidan? Om du tycker att du har ett bra förslag på namn för vår tidning, skicka in ditt förslag till: suomeksi@stadshuset.goteborg.se. Ange ämnet i ditt mejl med "Namnförslag". Glöm inte heller att ange dina kontaktuppgifter.

Det bästa namnförslaget belönas!

På samma e-postadress tar vi också emot idéer och förslag på vilka ämnen du tycker det vore bra att ta upp i vår tidning.

Följ sverigefinska nyheter

Vill du få den här tidningen direkt i din brevlåda i fortsättningen?

I så fall kan du fylla i dina kontaktuppgifter i nedanstående kupong. Riv ut den och lämna den i brevlådan. Portot är redan betalt. Så här enkelt är det att få tidningen direkt hem till dig i fortsättningen.

Du kan också prenumerera på tidningen genom att skicka

ett meddelande med din e-postadress till **suomeksi@stadshuset.goteborg.se**. Rubricera ditt meddelande med "Tidningsprenumeration".

Tidningen är kostnadsfri. I tidningen berättar vi hur arbetet med att genomföra de sverigefinska rättigheterna i Göteborgs stad fortskrider. Du kan också läsa om olika kulturaktiviteter och om andra frågor som är av intresse för sverigefinnarna i Göteborg.

HALUAN SAADA LEHDEN PAPERIMUODOSSA!

Tilaa lehtemme saadaksesi ajantasaista tietoa. Se on ilmainen ja kaksikielinen. Kerromme, miten työ ruotsinsuomalaisten oikeuksien toteuttamiseksi Göteborgin kaupungissa edistyy. Voit lukea myös erilaisista kulttuuritapahtumista ja muista Göteborgin ruotsinsuomalaisia kiinnostavista asioista.

NIMI

OSOITE

POSTINUMERO

JAG VILL HA TIDNINGEN I PAPPERSFORMAT!

Prenumerera på vår tidning för att få aktuell information. Den kostar ingenting och är tvåspråkig. Vi skriver om hur arbetet för att förverkliga sverigefinnars rättigheter i Göteborgs Stad går framåt. Du kan även läsa om olika kulturevenemang och om annat som är intressant att veta för sverigefinnar i Göteborg.

NAMN

ADRESS

POSTNUMMER

Göteborgs stad **talar finska**

Göteborgs finskspråkiga invånare har möjligheter att under vissa tider kontakta kommunen på finska.

Du kan ringa till kommunen under tisdagar kl. 13–16. Telefonnummer är 031-365 18 00, där en av kommunens finskspråkiga medarbetare, Kaarina Sundberg svarar. Hon ger svar på praktiska frågor i de mest skiftande ärenden och hon hjälper dig att hitta olika kommunala tjänster.

Du som bor i Angered eller i Östra Göteborg kan också ringa till nummer 031-365 36 67 på onsdagar. Mellan klockan 10 och 12 får du svar på frågor om äldreomsorgstjänster på finska. Kaarina Sundberg står för servicen också på detta nummer.

Som sverigefinne har du rätt att använda finska, oavsett om du kontaktar Göteborgs stad skriftligt eller muntligt. Du har också rätt att få ut myndighetsbesluten översatta till finska.

Alla dessa rättigheter gäller också finskspråkiga föreningar, organisationer och företag. Det innebär att exempelvis föreningarna kan skicka alla sina handlingar, som till exempel ansökningar och brev på finska till kommunen. Kommunen är skyldig att låta dem översättas till svenska och att översätta ett eventuellt svar till finska innan det lämnas vidare.

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot

STADSLEDNINGSKONTORET
TEIJA MARTINSSON

SVARSPOST
Kundnummer: 20380442
404 20 GÖTEBOR G